

Dagen då Lars Magnus tog isär en telefon

Berättelse

Det var den 4 mars 1878. Lars Magnus Ericsson var trettioett år gammal. Han hade en liten verkstad i Stockholm, på Drottninggatan. Verkstaden var ett gammalt kök på bara tretton kvadratmeter. Där lagade han telegrafer och andra finmekaniska saker.

Den dagen kom en handlare som hette Numa Peterson in i verkstaden. Han hade med sig sex telefoner som var trasiga. Lars Magnus skulle laga dem. Han fick några kronor för arbetet. Det var inte mycket pengar, men dagen blev ändå mycket viktig. Det var nämligen första gången som en telefon nämndes i företagets böcker.

Telefonen var en helt ny uppfinning på den tiden. Nästan ingen i Sverige hade en sådan apparat. De flesta telefoner kom från andra länder, till exempel från företagen Bell och Siemens. Lars Magnus hade aldrig byggt en telefon själv.

Men han var mycket nyfiken. Innan han lagade telefonerna tog han isär dem. Han studerade alla delar inuti. Han ville förstå exakt hur de fungerade. Eftersom han var skicklig med händerna förstod han snart hur en telefon var byggd.

Snart började Lars Magnus bygga egna telefoner. Senare samma år, den 14 november 1878, sålde han sina första egna telefoner till företaget Bredenberg. Hans telefoner var ofta bättre och billigare än de utländska. På så sätt började ett av världens största telefonföretag – i ett litet kök, med sex trasiga telefoner på bordet.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en verkstad	ett rum där man bygger och lagar saker
finmekanisk	som handlar om mycket små, noggranna delar
en handlare	en person som köper och säljer saker
trasig	sönder, fungerar inte
nämnas	Hennes namn brukar nämnas i tidningen.
en uppfinning	något nytt som någon har skapat
en apparat	en maskin med olika delar
nyfiken	vill veta och förstå mer
att ta isär	dela en sak i delar för att se hur den fungerar
skicklig	mycket bra på något
utländsk	från ett annat land

Läsförståelsefrågor

- Var låg Lars Magnus verkstad?
 - på en stor fabrik
 - i ett gammalt kök på Drottninggatan
 - ute på landet
- Vem kom in i verkstaden den 4 mars 1878?
 - en handlare som hette Numa Peterson
 - en lärare från skolan
 - Lars Magnus bror
- Vad gjorde Lars Magnus innan han lagade telefonerna?
 - han sålde dem direkt
 - han tog isär dem och studerade delarna
 - han slängde dem
- Stämmer påståendena? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 - Lars Magnus hade byggt många egna telefoner före den här dagen.
 - De flesta telefoner kom från andra länder.
 - Lars Magnus sålde sina första egna telefoner till Bredenberg samma år.
- Varför kunde Lars Magnus snart förstå hur en telefon var byggd? (öppen fråga)
- Varför tror du att en så enkel dag – att laga sex telefoner – ändå blev viktig? (inferens)

Facit

- i ett gammalt kök på Drottninggatan
- en handlare som hette Numa Peterson
- han tog isär dem och studerade delarna
- nej (det var första gången han arbetade med telefoner; han hade inte byggt egna än) b) ja c) ja
- Exempel på svar: Han var mycket skicklig med händerna och mycket nyfiken, så när han tog isär telefonerna förstod han snart hur de fungerade.
- Exempel på svar: Det var första gången han arbetade med telefoner, och det blev början på hans stora telefonföretag.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Nivå A2 (sfi-c). Texten är skriven i preteritum och ger en närbild av ett enda dokumenterat ögonblick (4 mars 1878), så att den kompletterar biografien i stället för att upprepa den. Tema: nyfikenhet som drivkraft. Bra för att öva preteritum och tidsord (innan, sedan, samma år). Fråga 6 tränar enkel inferens.

Diskussionsfrågor

- Lars Magnus tog isär saker för att förstå dem. Lär du dig bäst genom att titta, läsa eller prova själv?
- Ibland börjar något stort med en liten händelse. Har du varit med om det?
- Vilka nya uppfinningar i dag tror du kommer att vara viktiga om hundra år?
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om en gång då du lärde dig något nytt genom att prova själv.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Lars Magnus Ericsson (en.wikipedia.org/wiki/Lars_Magnus_Ericsson)
- Tekniska museet: Lars Magnus Ericsson (tekniskamuseet.se)
- Ericsson: Lars Magnus Ericsson 1876–1900 (ericsson.com/en/about-us/history)
- Historiesajten: Lars Magnus Ericsson (historiesajten.se)

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Lars Magnus Ericsson föddes 5 maj 1846 i Värmskog (Vegerbol), Värmland, och dog 17 december 1926 i Botkyrka. Han grundade verkstaden L.M. Ericsson & Co 1876 i Stockholm, först i ett litet rum på cirka 13 m² vid Drottninggatan. Företaget blev en av världens stora telefontillverkare. Han gick i pension 1900 och blev lantbrukare på Alby och Hågelby gård. Bilden visar honom på 1890-talet och är Public Domain (fotografen okänd).

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.